DOMEN, Finnmark

Tematisk konfliktvurdering for vindkraft - tema Miljø og kulturminner

Skjema melding 20.01.06

Prosjekt	**DOMEN - MELDING**	**Kommune**	**VARDØ**	**Fylke**	**FINNMARK**
Utbygger	Norsk Miljøkraft AS	**Antall møller**	33-50	**Planområde**	5300 daa
Produksjon	300 GWh	**Størrelse møller**	2,5 MW	**Annet**	Av hensyn til reindrift og forsvarsanlegg har NVE anmodet tiltakshaver om å utsette videre planlegging.

Konflikt-beskrivelse	**Svært stor konflikt med kulturminneinteresser. Prosjektet er sentralt plassert i et område med svært rike og viktige kulturhistoriske spor. Antatt middels til liten verdi på naturmiljø. Imidlertid vil nærheten til unikt sub-arktisk landskap, og til foreslått nasjonalpark og landskapsvernområde bidra til svært stor konflikt på landskap.**	**Konflikt-kategori**	**E**

Undertema	**Naturmiljø**	**Kulturminner og kulturmiljø**	**Landskap**
Foreløpig verdi	Trolig artsfattig mht naturtype. Sannsynlig med en del fugl, herunder også rødlistet rovfugl. Store viktige funksjonsområder for sjøfugl, bl.a. havelle og stellerand nordøst for planområdet. Hornøya og Reinøya naturreservat nordøst for planområdet hekkeområde for mange sjøfuglarter. Yngleområde for fjellrev påvist i ytterkant av planområdet. Flatt og lett tilgjengelig, brukes noe til tradisjonelt friluftsliv. Det er bygd turhytte for Vardø i området men denne brukes i liten grad. Nærhet til foreslått nasjonalpark og landskapsvernområde. INON sone 2 overlapper med planområdet. Sone 1 og villmarks-sone ligger i influenssonen. Middels verdi.	Domen er kjent som stedet hvor heksesabbatene, i følge rettsbeskrivelser, skal ha funnet sted. Kibergneset er Vardøs "Fotefar mot nord"-prosjekt, med tysk fort fra 2. verdenskrig. Kiberg ble ikke ødelagt under tilbaketrekkinga og enda står mye av den gamle værbebyggelsen igjen. Hundset-gården er fredet. Det er registrert en steinsetting fra middelalder innenfor planområdet. Ellers er det registrert urgraver, fangstgroper, skyteskjul, røyser samt en eldre steinalderlokalitet i Store Molvika. Den gamle postvegen og fundamentene etter nedlagt telegraflinje mellom Vardø og Vadsø går gjennom planområdet. Vardø by med Vardøhus festning fra 1700 tallet viser kontinuitet i dansk- norsk bosetning fra 1300 tallet. Hornøya er beskrevet som en samisk offerplass. Det er stort potensial for funn av automatisk freda kulturminner i planområdet. Det er registrert mange kulturminner av stor tidsdybde og mangfold. Kulturminnene anses å ha svært stor verdi. Området inngår i RA sin foreløpige oversikt over konfliktområder med vindkraft.	Tilhører landskaps-regionene 39 K*ystbygdene i Øst-Finnmark* og 45 *Varangervidda*. Jevn, bølgende overflate som i øst ender i bratt skrent mot havet. Viktig landemerke – stor symbolverdi (Ultima Thule, østkapp, heksene på Bloksberg). Kibergneset det østligste punktet i Norge. Nasjonal turistveg. Ligger øst for foreslåtte Varangerhalvøya nasjonalpark (med delformål å verne sub-arktisk landskap), Oksevatnet landskapsvernområde (moreneavsetninger) og foreslått landskapsvernområde tilknyttet NP.
Foreløpige konflikter	Potensial for konflikt med fugl. Vardøværinger bruker enten områdene på Vardøya eller drar til sine hytter, derfor trolig ikke stor konflikt med friluftsliv. Vil føre til bortfall av INON i alle soner, men i relativt liten størrelsesorden. Totalt sett middels til liten konflikt.	Direkte og visuell konflikt mellom kulturminner, landskapselementer og installasjoner.	Enhver utbygging av vindkraft i dette området vil ødelegge inntrykket av urørthet og det frie utsynet mot hav og vidde fra foreslåtte Varangerhalvøya nasjonalpark og landskapsvernområdene. Møllene blir liggende på en høyde og vil være svært godt synlig, også fra bosettingen i Vardø og Svartnes, mindre fra Kiberg. Trolig også bra synlighet fra verneområdene. Stor konflikt med symbolverdiene.
Foreløpig konfliktkategori	**C-B**	**E**	**E**
Prosjektendring/ avbøtende tiltak			Avbøtende tiltak ikke ansett som en mulighet.
Mulig konfliktkategori etter endring			
Opplysninger om overlappende influensområde med andre vindkraftverk	Visuelt vil Domen overlappe med Seglkollfjellet og muligens konsesjonsgitte Skallhalsen. Med utgangspunkt i foreslåtte nasjonalpark på Varangerhalvøya vil alle vindkraftanleggene i randsonen – inkludert Båtsfjordfjellet og Hamnefjell – gi sum-effekter på nasjonalparken og det unike sub-arktiske landskapet som er svært negative.		
Kunnskaps-grunnlag	Naturtyper ikke kartlagt i kommunen. Begrenset kunnskapsgrunnlag.		
På hvilken måte kan ny kunnskap endre konflikt-kategori?	Forholdet til fjellrev og sjøfugl må utredes nærmere og kan evt endre konfliktpotensialet.	Gjennomføring av KU og kml. § 9 vil fremskaffe kunnskap om kulturminner i området. Nye funn kan evt endre konfliktgraden.	